

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2TdoV/5/2023
Identifikačné číslo spisu:	9521100229
Dátum vydania rozhodnutia:	12.06.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:9521100229.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov, JUDr. Juraja Klimenta, JUDr. Jany Kostolanskej, JUDr. Petra Štífta a JUDr. Pavla Farkaša v trestnej veci obvineného K. G. a spol. pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. c) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona na neverejnom zasadnutí konanom 12. júna 2023 v Bratislave, o dovolaní obvineného K. G. proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. januára 2022, sp. zn. 2 To/10/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného K. G. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej aj „súd prvého stupňa“) z 15. októbra 2021, sp. zn. 6T/11/2021, bol obvinený K. G. uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. c) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona na tom Trestného zákona na tom skutkovom základe ako je v ňom uvedené.

Je potrebné poukázať na okolnosť, že prvostupňový súd podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal vyhlásenie obvineného K. G., že je vinný zo spáchania žalovaného skutku.

Súd prvého stupňa za to obvinenému G. uložil podľa § 144 ods. 2, § 34 ods. 5 písm. a), § 36 písm. 1), § 38 ods. 8 Trestného zákona, s použitím § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4) Trestného zákona per analógiám trest odňatia slobody vo výmere 24 (dvadsaťštyri) rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia.

Súčasne obžalovanému podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil trest prepadnutia veci - hnedé polovysoké topánky zn. W. veľkosti 41.

Rovnako mu podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil ochranný dohľad na 3 (tri) roky.

Podľa § 83 ods. 1 písm. g) Trestného zákona uložil tiež zhabanie veci - drevený hranol šedej farby rozmerov 93,4 cm x 6 cm x 4 cm.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obžalovaným K. G.F. a H. E., aby spoločne a nerozdielne nahradili škodu: poškodenej G. J. v sume 10.383,33 eura, poškodenému Y. J. v sume 10.383,33 eura, poškodenej H. J. v sume 10.383,33 eura, poškodenému Y. J. v sume 907,40 eura.

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku odkázal poškodenú G. J. so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces.

Proti rozsudku prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) podal odvolanie, na základe ktorého Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom z 11. januára 2022, sp. zn. 2 To/10/2021 podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok špecializovaného trestného súdu z 15. októbra 2021, sp. zn. 6T/11/2021 v spojení s opravným uznesením zo 4. novembra 2021, vo výroku o treste.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obžalovanému K. G. uložil podľa § 144 ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 47 ods. 1 Trestného zákona, trest odňatia slobody na doživotie.

Podľa § 48 ods. 3 písm. a) Trestného zákona na výkon trestu odňatia slobody obvineného zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona mu uložil trest prepadnutia veci - hnedých polovysokých topánok zn. W. veľkosti 41.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal obvinený, prostredníctvom obhajcu JUDr. Jána Čupku, dovolanie, ktoré oprel o dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, teda s odôvodnením, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku uviedol, že súd nesprávne posúdil hmotnoprávne ustanovenie týkajúce sa podmienok uloženia doživotného trestu odňatia slobody. Zodpovednosť za vytvorenie podmienok na úspešnú resocializáciu nesie spoločnosť, nemôže byť na ťarchu obvineného, že v súčasnosti nie sú vytvorené podmienky na poskytnutie adekvátneho resocializačného procesu. Nakoľko ide o relatívne mladého obvineného, u ktorého nie je ukončený vývoj osobnosti, nemal mu byť ukladaný trest OS na doživotie.

Dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudkom vyslovil porušenie zákona v ustanovení § 47 ods. 1 písm. b/ Tr. zák., rozhodnutie súdu zrušil vo výroku o treste nižšieho stupňa a prikázal mu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Súd prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Trestného poriadku zaslal rovnopis dovolania na vyjadrenie prokurátorovi a poškodeným.

Prokurátor vo vyjadrení z 14. apríla 2023 uviedol, že sa súd vyrovnal s argumentáciou uvádzanou v dovolaní, preto rozhodnutia považoval za zákonné a spravodlivé.

Úvodom poukázal na R 5/2011, podľa ktorého samotný výrok o treste - môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu (§ 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, pričom však tento sa nijako netýka primeranosti trestu prípustného v osobitnej časti Trestného zákona.

Ďalej poukázal na okolnosti vykonania skutku, správanie sa obvineného po ňom, charakter útoku,

motiváciu, závery znalcov najmä z pohľadu málo pravdepodobnej možnosti resocializácie veľmi vysoké riziko agresívneho správania sa obvineného. Taktiež poukázal na jeho predchádzajúcu kriminálnu minulosť. Nemožno prihliadať na vek obvineného /21 rokov/, ako argument neuloženia doživotného trestu OS, keďže tento je možné uložiť páchatelovi vo veku nad 18 rokov.

Dovolaciemu súdu navrhol dovolanie obvineného v zmysle ustanovenia § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť, pretože nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Výjadrenie prokurátora bolo zaslané obvinenému a jeho obhajcovi, ktorí ďalšiu možnosť reagovať na podanie nevyužili.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom zvoleného obhajcu [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, § 373 ods. 1 Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku) a spĺňa obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku, čiže nie je daný dôvod na postup podľa § 382 písm. a), b), d), e), f) Trestného poriadku, avšak dovolací súd zistil, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť, pretože nie je dôvodné.

Najvyšší súd opätovne poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných väd. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia. Dovolací súd preto nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku *expressis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (bližšie viď R 120/2012).

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený namietol nesplnenie podmienok na uloženie trestu odňatia slobody na doživotie.

V nadväznosti na uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je v prvom rade potrebné zdôrazniť, že dovolanie z citovaného dôvodu možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone.

Podľa § 47 ods. 1 Trestného zákona trest odňatia slobody na doživotie môže súd uložiť iba za trestný čin, za ktorý to tento zákon v osobitnej časti dovoľuje, a len za podmienok, že uloženie takého trestu vyžaduje účinná ochrana spoločnosti a zároveň nie je nádej, že by páchatel'a bolo možné napraviť trestom odňatia slobody na dobu do dvadsaťpäť rokov.

V napadnutom rozhodnutí odvolací súd / str. 18 - 29 / podrobne rozviedol splnenie všetkých podmienok na uloženie takého druhu trestu, pričom je zrejmé, že správne aplikoval ustanovenie § 47 ods.1 Tr. zák.

Treba len poukázať na skutočnosť, že skutok bol vykonaný zvlášť zavrhnutiahodným spôsobom, zvlášť zavrhnutiahodnou pohnútkou a bol ním spôsobený nenapraviteľný následok.

Ustanovenie § 47 ods. 1 Tr. zák. o výnimočnom treste stanovuje v oboch jeho alternatívach taxatívny výpočet podmienok, ktoré musia byť kumulatívne splnené, aby bolo možné túto výnimočnú sankciu použiť.

Ide o právne otázky, ktorých posúdenie, v rámci určenia druhu a výmery trestu, patrí do výlučnej právomoci súdu. Splnenie zákonnej podmienky na uloženie trestu odňatia slobody na doživotie musí posúdiť súd na základe úplného znaleckého dokazovania a na základe komplexného zhodnotenia osobnosti páchatela, prihliadnuc na retrospektívne zhodnotenie jeho kriminálneho vývinu, čím sa odvolací súd podrobne zaoberal a vysporiadal, prihliadnuc tak na závery znalcov, ako aj ostatné relevantné okolnosti, z ktorých vyplynula potreba uloženia daného trestu.

Na margo treba len podotknúť, že uložený trest nemusí byť definitívny, nakoľko prichádza do úvahy aj podmienené prepustenie z takto uloženého trestu, prípadne aj prezident republiky môže - má právo odpustiť alebo zmierniť právoplatne uložený trest, a to prostredníctvom udelenia individuálnej milosti osobe právoplatne odsúdenej za trestný čin. /v r. 2022 toto právo prezidentka využila v 5. prípadoch a do apríla tohto roku zatiaľ v 3. prípadoch/.

Dovolací súd nezistil naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, preto dovolanie obvineného K. G. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Uznesenie prijal senát najvyššieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok